

и больных генерализованным пародонтитом с применением вакуум-методик в комплексной терапии. Авторы внедрили в клинические исследования собственный запатентованный метод применения вакуума, дозированного по времени и разрежению с помощью усовершенствования аппарата АЛП-02. В клинических условиях наблюдали 81 больного с острым гнойным та с обострением хронического верхушечного пародонтита, 46 больных генерализованным пародонтитом I и II степеней тяжести, с хроническим течением. Доказано, что использование вакуум-терапии в комплексном лечении заболеваний полости рта имеет высокую эффективность в отдаленных сроках наблюдений.

Ключевые слова: пародонтит, генерализованный пародонтит, лечение, отдаленные результаты, вакуум-терапия.

apical periodontitis and patients with generalized periodontitis using vacuum techniques in the treatment. The authors introduced in clinical trials a patented method of applying vacuum that dose over time and depression, improving device using ALU-02. In clinical conditions observed 81 patients with acute purulent exacerbations of chronic and apical periodontitis, 46 patients with generalized periodontitis I and II severity of chronicity. It is proved that the use of vacuum therapy in the treatment of oral diseases is highly effective in the later periods of observation.

Key words: periodontitis, generalized periodontitis, treatment and long-term results, vacuum therapy.

Стаття надійшла 16.06.2014 р.

Рецензент Аветіков Д.С.

УДК 616.314-08:613

Т.О. Петрушанко, І.Ю. Литовченко, А.К. Ніколішин, Н.В. Котелевська, Ю.В. Сітан
ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м.Полтава

ВПЛИВ НАУКОВИХ РОЗРОБОК СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ НА ПОКАЗНИКИ ЛІКУВАЛЬНОЇ РОБОТИ

У статті представлений аналіз кількісних та якісних показників лікувальної роботи співробітників кафедри терапевтичної стоматології, який свідчить про підвищення ефективності лікувального процесу як результат активного впровадження в практичну діяльність наукових розробок нових технологій, запропонованих вченими кафедри.

Ключові слова: показники роботи стоматолога-терапевта, ускладнений карієс, лікування.

Вагомою складовою праці викладачів клінічних кафедр ВДНЗУ „УМСА” є лікувально-профілактична робота. Професора, доценти і асистенти кафедри терапевтичної стоматології постійно надають консультативну допомогу та проводять лікування населення м.Полтави та Полтавської області на базі терапевтичного відділення обласної клінічної стоматологічної поліклініки.

На кафедрі завершено виконання ініціативної науково-дослідної роботи на тему: “Патогенетичні підходи до методів лікування основних стоматологічних захворювань на основі вивчення механізмів пошкодження твердих тканин зубів, тканин ендодонта, пародонта та слизової оболонки порожнини рота” (2004-2011р.р.). Тема мала договір про співробітництво з обласним клінічним госпіталем інвалідів війни (м. Полтава) та внутрішньовузівське комплексування з кафедрами мікробіології та вірусології, патоморфології, нормальної анатомії, гістології, цитології та ембріології, а також з кафедрою біофізики, інформатики та медичної апаратури УМСА.

Вивчена частота та інтенсивність ураження карієсу зубів населення старших вікових груп Полтавського регіону. Розроблена нова методика атравматичного препарування зубів при неускладненому карієсі зубів у осіб похилого та старечого віку з використанням ультразвуку та склоіономерного цементу. Асистент кафедри, к.мед.н. Зайцев А.В. та співавтори запатентували новий спосіб лікування карієсу зубів з використанням атравматичної відновної методики [1]. Дані розробки використовуються у практичній діяльності лікарів відділення терапевтичної стоматології ПОКСП, 4-ї міської клінічної лікарні м. Полтави, міської дитячої клінічної стоматологічної поліклініки м. Полтави та відділення терапевтичної стоматології УСЦ ХНМУ, м. Харків.

Доведена ефективність застосування гемостатичного засобу “Алюмогель”, антисептичного 2% розчину хлоргексидину та матеріалу для постійної obturaції кореневих каналів “Тіедент” на процеси гемокоагуляції та фібринолізу при односеансному методі лікування пульпіту. Запатентований спосіб односеансного лікування пульпіту дозволяє підвищити ефективність та скоротити терміни лікування хворих, а також зменшити кількість ускладнень [2]. Оптимізований вітальний екстирпаційний спосіб лікування різних форм пульпіту впроваджений в практику лікарів терапевтичного відділення Полтавської обласної клінічної стоматологічної поліклініки.

Доцентом Бублій Т.Д. та співавторами запропонований диференційований підхід до вибору матеріалів для obturaції кореневих каналів при лікуванні різних форм хронічного верхівкового пародонтиту, який забезпечує високі клінічні результати у найближчі та віддалені терміни спостережень, сприяє зниженню постпломбувального болю і дозволяє досягти ліквідації вогнищ деструкції у скорочені терміни [3]. Результати дослідження активно застосовуються лікарями

терапевтичного відділення Полтавської обласної клінічної лікарні, терапевтичного відділення Харківської обласної стоматологічної поліклініки, стоматологічної поліклініки при Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця, м. Київ.

На підставі експериментальних досліджень, клінічного та лабораторного обстеження хворих на гострий гнійний та загострений хронічний верхівковий періодонтит розроблена методика лікування з використанням дозованого вакууму і медикаментозного комплексу. Дозований вакуум використовується для дренивання ексудату з кореневих каналів та периапікального вогнища. Доведено, що поєднане застосування локального дозованого вакууму та комплексу димексид, лінкоміцин, метронідазол, фуразолідон спрямоване на ліквідацію запалення в періодонті, сприяє репаративним процесам, дозволяє прискорити терміни лікування, зменшити кількість відвідувань. Простота та доступність методики дозволяє широко використовувати її в практичній стоматології. Розроблений спосіб запатентований к.мед.н. Котелевською Н.В. зі співавторами [4, 5] та використовується за показами лікарями терапевтичного відділення Полтавської обласної стоматологічної поліклініки, обласної та міської стоматологічної поліклініки № 4 м. Дніпропетровська, клінік кафедр терапевтичної стоматології Харківського державного медичного університету, Вінницького національного медичного університету ім.М.І. Пирогова та УМСА.

На підставі клініко-лабораторного обстеження хворих на хронічний гранулюючий і гранулематозний періодонтит розроблена методика лікування хворих із використанням фотоактивованої дезінфекції кореневих каналів та імунокоректора «Тималін», який чинить антибактеріальну дію на мікрофлору апікальної дельти, спрямовану на ліквідацію запалення в періодонті, стимулює репаративні процеси, покращує місцевий імунітет і підвищує ефективність лікування хворих. Новий спосіб комплексного лікування хворих на хронічний верхівковий періодонтит із використанням фотоактивованої дезінфекції кореневих каналів та імунокоректора був запатентований к.мед.н. Сідаш Ю.В. із співавторами [6] та впроваджений в терапевтичному відділенні Полтавської обласної клінічної стоматологічної поліклініки, 4-ої міської клінічної лікарні м. Полтава.

Таблиця

Кількісні та якісні показники лікувальної роботи кафедри терапевтичної стоматології

Найменування Показників	Рік	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Прийнято хворих, всього:		7549	12706	12456	9881	10602	10082	11277	9708	12511	9715
Відсоток первинних хворих від загальної кількості, %		47,6	49,7	48,7	48,0	48,1	46,5	47,0	53,0	51,0	53,0
Накладено пломб, всього:		5235	8253	8976	6949	7431	6508	6865	6343	8753	6156
З цементів, %		29,4	29,6	23,1	26,7	23,8	14,7	14,4	11,3	9,5	10,6
З хімічних композитів, %		65,0	59,4	66,6	55,8	56,8	44,3	31,0	26,6	23,7	19,5
З світлополімерів, %		5,5	22,2	14,8	16,5	19,3	40,9	54,6	62,1	66,8	69,9
Відвідувань на 1 санацію		4,1	3,1	3,6	3,8	3,7	5,2	6,3	4,2	4,15	4,2
Відвідувань на 1 пломбу		2,2	1,5	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	1,9	2,0	1,9
Відношення неускладненого карієсу до ускладненого		1:3,2	1:4,2	1:2,27	1:2,4	1:2,39	1:2,95	1:2,8	1:2,6	1:2,9	1:2,7
Сановано в порядку планової санації і за зверненням, %	по Україні	25,5		25,7		25,7		28,6	25,8	26,4	26,2
	по Полтавській області	25,7		24,7		24,1		26,9	19,7	27,1	25,3
	по кафедрі терапевтичної стоматології	24,6	22,8	27,7	26,2	26,8	19,1	15,9	23,6	24,0	23,6
Сановано від первинних, %		51,8	47,9	56,9	54,7	55,8	41,1	33	44,5	47,5	44,3
Виліковано в 1 сеанс ускладненого карієсу, %		23,4	22,2	23,2	21,7	23,9	24,3	29,2	39,2	44,4	45,1
УОП в день		23,8	33,0	35,1	33,1	47,4	39,5	26,3	24,4	43,5	21,2
УОП на 1 первинного хворого		5,0	4,7	5,1	5,6	6,0	6,1	5,4	5,2	6,0	5,5
УОП на 1 відвідування		2,4	2,2	2,5	2,7	2,9	2,8	2,6	2,8	6,0	5,5
УОП на 1 санацію		9,7	9,7	9,0	10,2	10,8	14,7	16,2	11,7	12,6	12,4

Практичним лікарям-стоматологам запропоновані рекомендації щодо підготовки поверхні тканин девіталізованого зуба, склопластикових штифтів «ПАСС» перед obturaцією кореневого каналу. Доведено, що за показником собівартості та клініко-лабораторними характеристиками з метою відновлення коронкової частини девіталізованих різців доцільно використовувати склопластикові штифти «ПАСС» фірми «Еста», зафіксовані на композитний цемент подвійної полімеризації «ЦАПО»

(«Еста», Україна), та пломбувальний матеріал світлового затвердіння «Еста-3». Науково обґрунтований біофізичний підхід до прямої реставрації дозволяє відновити анатомічні та функціональні характеристики депульпованого зуба. Розроблений к.мед.н. Поповичем І.Ю. та співавторами спосіб реставрації девітальних фронтальних зубів [7,8] впроваджений у практичну діяльність Полтавської обласної клінічної стоматологічної поліклініки, Університетської клініки Донецького національного медичного університету ім. М. Горького, Білгород-Дністровської міської стоматологічної поліклініки.

Практична спрямованість наукових розробок співробітників кафедри, активне впровадження в лікувальний процес нових способів діагностики, лікування і профілактики неускладненого та ускладненого карієсу зубів дозволило значно поліпшити кількісні та якісні показники лікувально-профілактичної роботи. Ми проаналізували ряд кількісних та якісних показників лікувальної роботи викладачів кафедри терапевтичної стоматології ВДНЗУ «УМСА» за 10 років. Оцінки якості роботи співробітників кафедри як стоматологів-терапевтів проводилась за основними показниками й представлена в таблиці та рисунках.

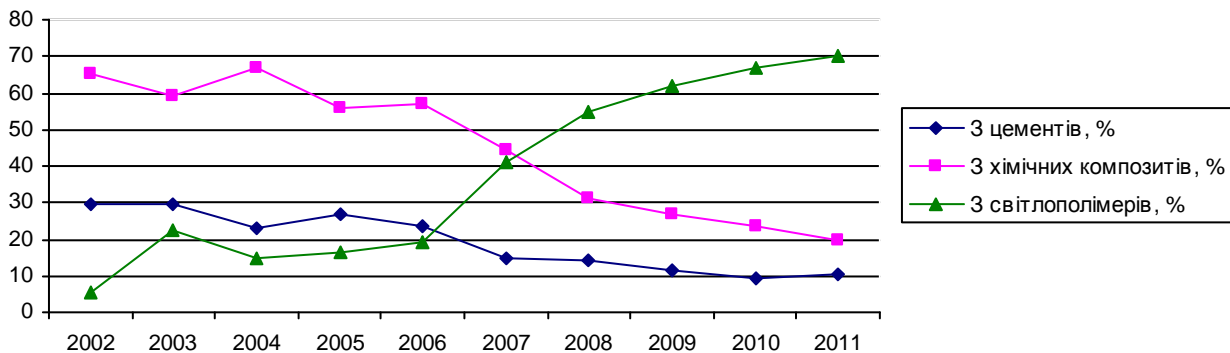

Рис. 1. Питому вагу пломб з різних матеріалів.

Аналізуючі зазначені в таблиці показники, слід відмітити, що питому вагу пульпітів та періодонтитів, вилікуваних односеансними методиками, за 10 років значно збільшилась в 1,9 рази - з 23,4% в 2002р. до 45,1% в 2011р., що свідчить про застосування співробітниками кафедри нових, сучасних наукових розробок, які значно скорочують терміни лікування хворих. Стосовно пломбування зубів сучасними матеріалами (фотополімерами, компомерами, СЦ світлового затвердіння) слід звернути увагу на постійно зростаючу кількість пломб з цих матеріалів.

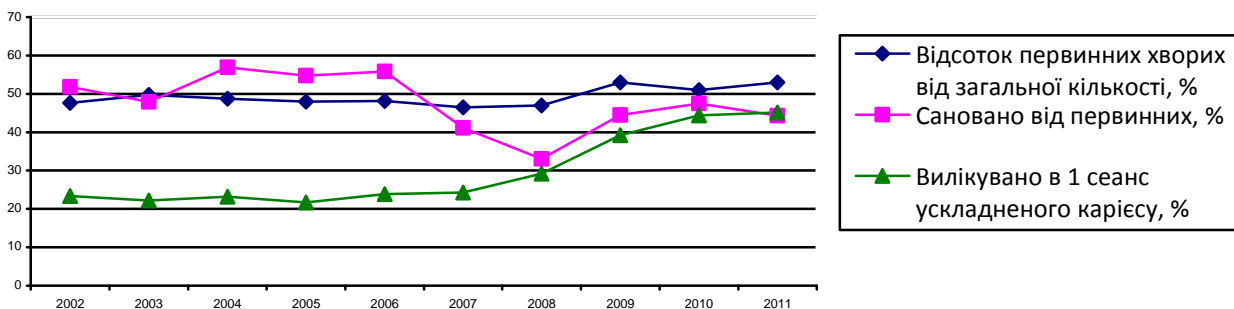

Рис. 2. Якісні показники лікувальної роботи кафедри терапевтичної стоматології.

З 2002 р. до 2011 р. їх кількість збільшилась майже в 14 разів. Причому перевага в останні роки надається композитам світлового затвердіння. (по Україні цей показник). Таким високим показникам сприяло впровадження в практичну роботу кафедри наукових робіт співробітників.

Висновок

Впровадження сучасних методів лікування ускладненого карієсу зубів, обґрунтованих в наукових дослідженнях професорів, доцентів та асистентів кафедри в практичну охорону здоров'я, дозволяє, значною мірою, підвищити якість лікування хворих в терапевтичній стоматології. За останнє десятиріччя значно поліпшились якісні показники роботи співробітників кафедри як лікарів-стоматологів. Запропоновані в наукових розробках: патентах, інформаційних листах, нововведеннях нові способи лікування карієсу зубів, пульпітів та періодонтитів із застосуванням сучасних

пломбувальних матеріалів дозволяють значно скоротити терміни лікування хворих, зменшити кількість ускладнень та отримати стійкий терапевтичний ефект.

Список літератури

1. Пат. № 73856 Україна МПК А61С 7/00. Спосіб лікування карієсу зубів з використанням атравматичної відновної методики / Ніколішин А.К., Зайцев А.В., Котелевська Н.В., Гриценко Ю.Ю.; заявник та патентовласник Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія" – № у 2012 03554; заявл. 26.03.2012; опубл. 10.10.2012, Бюл.№ 19.
2. Пат. №19296 Україна МПК А61С 5/02. Спосіб лікування пульпітів / Геранін С.І., Ніколішин А.К., Котелевська Н.В.; заявник та патентовласник Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія" – № у 2006 06070; заявл. 01.06.2006; опубл. 15.12.2006, Бюл. №12.
3. Ніколішин А.К. Індивідуальний підбір матеріалів для обтурації кореневих каналів у хворих на хронічний верхівковий періодонтит за методом Р. Фолля / А.К. Ніколішин, Т.Д. Бублій // Галицький лікарський вісник. – 2003. – Т.10, №1. С. 123-126.
4. Пат. № 5569 Україна МПК А61С 5/02. Спосіб лікування періодонтитів / Котелевська Н.В., Ніколішин А.К.; заявник та патентовласник Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія" - № 20040705587; заявл. 9.07.2004; опубл. 15.03.2005, Бюл. № 3.
5. Котелевська Н.В., Ніколішин А.К. Спосіб лікування гострого гнійного та загостреного хронічного верхівкового періодонтитів // Реєстр галузевих нововведень. – К., 2008. – Вип. 28-29, Реєстр № 281/29/08 – С. 188-189.
6. Пат. № 56028 Україна МПК А61К 6/00 А61Н 1/00. Спосіб лікування хронічного верхівкового періодонтиту зубів / Ю.В. Сідаш, А.К. Ніколішин; заявник та патентовласник Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія" – № у 2010 05727; заявл. 12.05.2010; опубл. 27.12.2010, Бюл. №24.
7. Пат. № 24354 Україна МПК А 61С 5/04. Спосіб реставрації девітального фронтального зуба за допомогою склопластикових штифтів фірми ЕСТА / Попович І.Ю., Петрушанко Т.О.; заявник та патентовласник Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія" - № у 2007 02039; заявл. 26.02.2007; опубл. 25.06. 2007, Бюл. № 9.
8. Петрушанко Т.О., Попович І.Ю. Спосіб реставрації девітального фронтального зуба // Реєстр галузевих нововведень. – К., 2009. – Вип. 30-31, Реєстр № 296/31/09. – С.179.

Реферати

ВЛИЯНИЕ НАУЧНЫХ РАЗРАБОТОК СОТРУДНИКОВ КАФЕДРЫ ТЕРАПЕВТИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ НА ПОКАЗАТЕЛИ ЛЕЧЕБНОЙ РАБОТЫ

Петрушанко Т.А., Литовченко И.Ю., Николишин А.К., Котелевская Н.В., Сидаш Ю.В.

В статье представлен анализ количественных и качественных показателей лечебной работы сотрудников кафедры терапевтической стоматологии, который свидетельствует о повышении эффективности лечебного процесса как следствие активного внедрения в практическую деятельность научных разработок новых технологий, предложенных учеными кафедры.

Ключевые слова: показатели работы стоматолога-терапевта, осложненный кариес, лечение.

Стаття надійшла 1.06.2014 р.

INFLUENCE OF EMPLOYEES' SCIENTIFIC ELABORATIONS OF DEPARTMENT OF THERAPEUTIC DENTISTRY FOR INDICATORS OF MEDICAL WORK

Petrushanko T.A., Litovchenko I.Yu., Nikolishin A.K., Kotelevskaya N.V., Sidash Yu.V.

The article presents an analysis of quantitative and qualitative indicators of medical staff of the department of therapeutic dentistry, which indicates an increase in the efficiency of the therapeutic process as a result of active introduction into practice of scientific development of new technologies proposed by scientists of the department.

Keywords: performance dentist therapist, complication of tooth decay, treatment.

УДК 616-021.2-06

О. В. Подольський, В. В. Стеблюк

ДУ «Український НЦ медичної реабілітації та курортології МОЗ України», м. Одеса

РІВЕНЬ СТРЕСОРНОГО НАПРУЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ У ПАЦІЄНТІВ З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ

Проаналізовано рівень нервово-психічного напруження у пацієнтів з артеріальною гіпертензією. У 64,46% пацієнтів з артеріальною гіпертензією відзначено підвищений рівень нервово-психічного напруження. Максимальну вираженість нейровегетативних та нейроендокринних реакцій виявлено у хворих з синдромом психоемоційного напруження та артеріальною гіпертензією I стадії. У пацієнтів з синдромом психоемоційного напруження та артеріальною гіпертензією II стадії відзначено зниження рівня кортизолу та нормалізацію вмісту адренокортикотропного гормону завдяки розвитку захисно-приспосовувальних реакцій. У пацієнтів з синдромом психоемоційного напруження та артеріальною гіпертензією III стадії виявлено стадію виснаження адаптаційних резервів, що притаманно тривалому хронічному стресу.

Ключові слова: артеріальна гіпертензія, стрес, синдром психоемоційного напруження.

Артеріальна гіпертензія (АГ) – одне з найпоширеніших хронічних захворювань людини. За даними офіційної статистики кількість хворих на артеріальну гіпертензію складає 32,2% дорослого населення України. Спостерігається стійке зростання поширеності АГ – більше, ніж удвічі в порівнянні з 1998 р. та на 170% у порівнянні з 2000 роком [1].